Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

Skanning / foto af tekst.

https://uforbederlig.dk

Udarbejdet af Niels Jensen

Beretning

om det kongelige Theaters Virksomhed i Aaret fra 1ste Juli 1880 til 30te Juni 1881.

Forestillingernes Antal har været 256, hvoriblandt 2 for Theatrets Alderdomsforsørgelsesfond og 1 for Ballettens private Pensionsfond. Fradrages de nævnte 3 Forestillinger, bliver der tilbage, som opførte til Indtægt for Theatret, 253 Forestillinger, nemlig 40 uden og 213 med Abonnement. At der ikke i Aar ligesom i de sidste Aar har været givet 260 Forestillinger til Indtægt for Theatret, hidrører fra Theatrets Lukning i Anledning af Enkedronning Caroline Amalies og Arveprinsesse Carolines Død og Bisættelse.

Antallet af givne Stykker er 50, hvoriblandt 21 originale, foruden 13 Balletter, 11 Danse- og 3 musikalske Divertissementer.

Med Hensyn paa Digtarterne var Forholdet saaledes:

A.	De 21 originale.	Tragedie og alvorligt Drama	9
		Komedie og Lystspil	7
		Opera og Syngestykke	3
		Vaudeville	2
			21
B.	De 29 fremmede.	Tragedie og alvorligt Drama	2
		Komedie og Lystspil	11
		Opera og Syngestykke	16
			29

Med Hensyn paa Forfattere og Komponister var Forholdet følgende:

A. De originale Stykker:

I.	Forfattere.	Af Holberg	3 Stykker.
		— Oehlenschläger	1 —
		— Hauch	1 —
		— Heiberg	1 —
		— H. Hertz	2 —
		— Hostrup	2 —
		— Molbech	1 —
		— Kaalund	1 —
		— Bloch	1 —
		— S. Bauditz	1 —
		— E. Brandes	1 —
		— H. Ibsen	1 —
		— Anonyme	2 —

II. Komponister.	Af J. P. E. Hartmann	1	Stykke.
	— Heise	1	—
	— V. Kalhauge	1	—

B. De fremmede Stykker:

I. Forfattere.	Af Molière	1	Stykke.
	— Picard m. Fl.	1	—
	— Balzac	1	—
	— Mme E. de Girardin	1	—
	— de Forge m. Fl.	1	—
	— Meilhac og Halevy	1	—
	— E. Augier og J. Sandeau	1	—
	— H. Nicolle	1	—
	— Pailleron	2	—
	— Shakespeare	3	—

II. Komponister.	Af Mozart	3	Stykker.
	— Weber	1	—
	— Marschner	1	—
	— C. Reinecke	1	—
	— Méhul	2	—
	— Thomas	1	—
	— Gounod	1	—
	— Massé	1	—
	— Délibes	2	—
	— Rossini	2	—
	— Donizetti	1	—

De ny Stykker, det er de, som første Gang ere opførte i det her omhandlede Aar, vare:

Lindows Børn,
Konsekvenser,
Eva,
Fulvia,
Tantes Planer,
I Mester Sebalds Have,
Lægemidler,
Hr. Poirier og hans Svigersøn,
Under Ballet,
Jean fra Nivelle,
Paa Krigsfod,
Skildvagten,
samt Balletdivertissementet:
Zigeunerlejren.

} 13 Nyheder.

Ældre, tildels i flere Aar henlagte Stykker, som gaves i ny Indstudering, vare:

Josef og hans Brødre,	sidst opført i	1868,	9.
Den Vægelsindede,	—	1873,	
Debatten i Politivennen,	—	1875,	
Figaros Bryllup,	—	1875,	
Liden Kirsten,	—	1877,	
Kong Henrik den Fjerde,	—	1878,	
og desuden Balletterne:			
Toreadoren,	—	1876,	
Bellman,	—	1876,	
Livjægerne paa Amager,	—	1878.	

Følgende Oversigt viser, hvorofte ethvert Stykke har været opført i Aaret:

Lindows Børn (Anonym)	17 Gange.
Konsekvenser (Anonym)	13 —
Eva (Hostrup)	13 —
Naar Møbler flyttes (W. Bloch)	13 —
Fulvia (Kaalund)	10 —
Den pantsatte Bondedreng (Holberg)	10 —
Figaros Bryllup (Mozart, da Ponte)	10 —
Livjægerne paa Amager (Bournonville, W. Holm)	10 —
Ambrosius (Molbech)	9 —
Gnisten (Pailleron)	9 —
Recensenten og Dyret (Heiberg)	9 —
Tantes Planer (Nicolle)	9 —
De Usynlige (Holberg)	9 —
Den Vægelsindede (Holberg)	9 —
Regimentets Datter (Donizetti, Saint Georges og Bayard)	9 —
Bellman (Bournonville)	9 —
Debatten i Politivennen (H. Hertz)	8 —
Et Kompagniskab (Picard m. Fl.)	8 —
Drot og Marsk (Heise, Richardt)	8 —
Jean fra Nivelle (Délibes, Gondinet og Gille)	8 —
Mignon (Thomas, Carré og Barbier)	8 —
Efteraarssol (Meilhac og Halevy)	7 —
I Mester Sebalds Have (S. Bauditz, Lange-Müller)	7 —
Jeannettes Bryllup (Massé, Barbier og Carré)	7 —
Brudefærden i Hardanger (Bournonville, Paulli)	7 —
Farinelli (de Forge m. Fl.)	6 —
Kong Henrik den Fjerde (Shakespeare)	6 —
Josef og hans Brødre (Méhul, Duval)	6 —
Wilhelm Tell (Rossini, Jouy og Bis)	6 —
Aditi (E. Hansen, F. Rung)	6 —
Besøget i Kjøbenhavn (H. Hertz)	5 —
Et Dukkehjem (H. Ibsen)	5 —
Gjenboerne (Hostrup)	5 —
Lægemidler (E. Brandes)	5 —

Stor Staahej for Ingenting (Shakespeare)	5	Gange.
Søstrene paa Kinnakullen (Hauch)	5	—
Don Juan (Mozart, da Ponte)	5	—
Paa Krigsfod (Kalhauge, Forfatter anonym)	5	—
Fra Siberien til Moskou (Bournonville, C. C. Møller)	5	—
Fjernt fra Danmark (Bournonville, J. Glæser)	5	—
Zigeunerlejren (E. Hansen, F. Rung)	5	—
Kjartan og Gudrun (Oehlenschläger)	4	—
Lady Tartuffe (Mme E. de Girardin)	4	—
Skatten (Méhul, Hoffmann)	4	—
Skildvagten (C. Reinecke)	4	—
Tryllefløjten (Mozart, Schickaneder)	4	—
Blomsterfesten i Genzano (Bournonville, E. Helsted og Paulli)	4	—
Et Folkesagn (Bournonville, J. P. E. Hartmann og N. V. Gade)	4	—
Napoli (Bournonville, Paulli, E. Helsted og N. V. Gade)	4	—
Toreadoren (Bournonville, E. Helsted)	4	—
Misanthropen (Molière)	3	—
En Skjærsommernatsdrøm (Shakespeare)	3	—
Barberen i Sevilla (Rossini, Sterbini)	3	—
Jægerbruden (Weber, Fr. Kind)	3	—
Kongen har sagt det (Délibes, Gondinet)	3	—
Liden Kirsten (J. P. E. Hartmann, H. C. Andersen)	3	—
Mercadet (Balzac)	2	—
Faust (Gounod, Barbier og Carré)	2	—
Hans Heiling (Marschner, E. Devrient)	2	—
Bakkusfesten (Krum, Grandjean)	2	—
Hr. Poirier og hans Svigersøn (E. Augier og J. Sandeau)	1	—
Under Ballet (Pailleron)	1	—
Valdemar (Bournonville, Frølich)	1	—

I det Hele er der opført:

31 Skuespil tilsammen	220	Gange.
19 Operaer og Syngestykker	100	—
13 Balletter	66	—

Af de opførte 50 Stykker ere, som ovenfor anført, de 21 originale og udgjøre altsaa 42 pCt. (ifjor var Forholdet 42,8 pCt.; iforfjor 50 pCt.). Tager man kun Hensyn til de opførte Skuespil, da Operaerne ifølge Sagens Natur for Størstedelen maa være af fremmed Oprindelse, ere 58,1 pCt. originale (ifjor 58,8 pCt.; iforfjor 63,9 pCt.).

Prøver.

Af fuldstændige Prøver, Arrangementsprøverne indbefattede, har der været afholdt paa Scenen:

Skuespil	173	
Opera	51	
Ballet	13	
		237

Af Scene- og delvise Prøver:

Skuespil	30		
Opera	9		
Ballet	6		
		45	
Af Dekorationsprøver		24	
Af Musikprøver		14	
			320

Desuden har der været afholdt:

Af Oplæsninger			16
Af Klaverprøver			95
Af Prøver i Koncertsalen (dels Skuespil- dels Operaprøver)			3

Fremdeles paa Balletskolen:

Af Prøver	67		
Af Sceneprøver	76		
		143	
			577

Den samlede Sum af Prøver udgjør:

Skuespil	247	
Opera	167	
Ballet	163	
		577

Foruden de ovennævnte har der været afholdt forskjellige ikke paa Prøvelisten anførte Prøver, navnlig Klaverprøver. Korprøvernes Antal kan ikke angives.

Doubleringer.

12 Roller have været doublerede af 8 Personer.

Skuespilelever.

Af disse ere 8 optraadte i 29 forskjellige Roller.

Debut'er.

Af Debutanter have 3 havt deres første egenlige Debut i afvigte Sæson, nemlig: Frøken A. Ingwersen, Frøken Clara Skytt og Hr. Sextus Miskow.

Sygemeldinger.

Disse have 67 Gange foraarsaget Forandring i det ugentlig fastsatte Repertoire. 24 Gange har Forestillingsforandringen fundet Sted samme Dag (rød Plakat). Det største Antal Sygemeldte paa 1 Dag var 6.

Afgang.

Fra 1ste September 1880 Balletdanserinde Frøken Mibach; fra 1ste Januar 1881 Læ-

rer ved Elevskolen, cand. theol. J. Krohn; fra 1ste Juni 1881 Reservesouffleur Carlsen; fra 1ste Juli 1881 Skuespillerinderne Frøknerne Winsløw og Sørensen, Skuespillerne Louis Petersen og August Jensen samt Balletdanser Büchner. Desuden er kongelig Skuespillerinde Frøken Henriette Andersen afgaaet ved Døden den 2den Marts 1881.

Tilgang.

Fra 1ste Juli 1880 cand. phil. Pietro Krohn som Økonomi-Inspektør, foreløbig paa 1 Aar. Fra 1ste Januar 1881 cand. jur. Sophus Bauditz som Lærer ved Elevskolen.

Aspiranter.

Af disse har der meldt sig 10, hvoraf 2 ere antagne paa Prøve. Af tidligere paa Prøve Antagne have 4 forladt Theatret.

Kapellet.

Fra 1ste Juli 1880 er der sket en Omordning af Kapellets Lønningsforhold, hvorefter Oprykning fremtidig vil foregaa efter Ancienneteten over hele Kapellet, ikke som tidligere efter Ancienneteten paa hvert enkelt Instrument. For dem, der indtage de første Pladser eller Solopladserne, gives der et Tillæg ved Siden af Anciennetetslønningen.

For første Gang i mange Aar ere Kapelmusici optraadte paa Scenen ved Koncerter, givne efter Stykker, der ikke udfyldte hele Forestillingen. De Musikere, der optraadte vare d'Hrr. Anton Svendsen, Schjørring og Fr. Hilmer.

Fremmede Kunstnere.

Ved 9 Forestillinger er Mlle Marie Vanzandt optraadt, nemlig 8 Gange som Mignon i Operaen af samme Navn og 1 Gang som Zerlina i „Don Juan".

Udenfor Sæsonen er der givet 10 franske Forestillinger:

i August Maaned af Mlle Sarah Bernhardt med Selskab 5 Forestillinger, ved hvilke der opførtes: „Adrienne Lecouvreur" og „Froufrou";

i Juni Maaned af Mr. C. Coquelin med Selskab 5 Forestillinger, ved hvilke der opførtes: „L'Aventurière", „Ernest", „Gabrielle", „Gringoire", „Jean Marie", „Mademoiselle de la Seiglière", „Les Précieuses ridicules", „Les Rieuses", samt fremsagdes Digtene „Le Chapeau", „Les Ecrevisses", „La Mouche", „Le Naufragé", „La Robe".

Indsendte Stykker.

Der har i det forløbne Aar været indsendt 88 Stykker til Bedømmelse. Der er antaget 15 til Opførelse.

Forskjelligt.

Ved Theatrets Læseskole er der afholdt Examen i Maj Maaned; den gav ligesom i de tre foregaaende Aar et tilfredsstillende Resultat.

Efter Anmodning af Kjøbenhavns Magistrat er det ligesom i de to foregaaende Aar blevet tilladt at benytte Theatrets Loggia til Udførelse af offentlig Musik i Sommermaanederne.

I Løbet af Vinteren har der dannet sig en Komite til Indsamling af Bidrag til Fuldførelse af Theatrets indvendige kunstneriske Udsmykning. I Juni Maaned ere Arbejderne med Ministeriets Tilladelse paabegyndte, og samtlige Lokaler og Trappegange med Undtagelse af den firkantede Tilskuerfoyer forventes fuldførte i de tre Sommermaaneder.

Fra Mlle Sarah Bernhardt i Paris har Theatret i Juni Maaned modtaget som Gave et af hende udført Relief i Marmor, forestillende Ophelias Død. Relieffet, der er c. 23 Tommer bredt og 27 Tommer højt, paatænkes anbragt i den firkantede Tilskuerfoyer paa en til dets Værdi og kunstneriske Betydning passende Maade.

Den pekuniære Status.

Indtil 30te Juni f. A. har Theatret i en længere Aarrække havt sit eget Regnskabsaar, der har været regnet fra 1ste Juli til 30te Juni. I det her omhandlede Aar er imidlertid Regnskabet i Overensstemmelse med Budgettet efter Ministeriets Ordre afsluttet den 31te Marts d. A., for at Regnskabsaaret fra 1ste April d. A. kan falde sammen med det Regnskabsaar, som Finansloven omfatter.

Jeg skal hertil tillade mig at knytte den Bemærkning, at det er mindre heldigt, at Regnskabsaaret afsluttes i Sæsonens Løb, medens Theatrets Virksomhed efter dennes hele Natur forøvrigt maa afsluttes i Sommerferien mellem Sæsonerne. Theatret maa saaledes nødvendigvis indgaa sine Engagementer saaledes, at de kun kunne opsiges efter en Sæsons Slutning, ligesom ogsaa ny Engagementer maa begynde at løbe, førend Prøverne til en Sæson tage deres Begyndelse. Af Hensyn til Engagement af Kunstnere fra andre Theatre, maa ogsaa det kongelige Theater hæve og afslutte sine Engagementer i Sommermaanederne. Ligeledes afsluttes Oversigten over Forestillingsindtægten naturligst efter Sæsonens Slutning, naar den fortløbende Række af Forestillinger ophører, ligesom ogsaa Theatret maa bortabonnere sine Loger sæsonsvis.

For Regnskabsperioden fra 1ste Juli 1880 til 31te Marts 1881 udgjør:

Theatrets samlede Indtægt ...	533,167 Kr. 58 Ø.
dets Udgift ...	561,492 — 54 —
altsaa fremkommer der en Underballance af...	28,324 Kr. 96 Ø.

Det maa herved bemærkes, at Theatret paa Grund af Dødsfald i den kongelige Familie var lukket i 7 Aftener, hvorved der havdes et Indtægtstab, som kan ansættes til lidt over 2,000 Kr. pr. Aften eller ialt mindst ...	14,324 Kr. 96 Ø.
Desuden er der i den paagjældende Regnskabsperiode afholdt Udgifter vedrørende Stykker, der enten først ere komne til Opførelse i April eller Maj (f. Ex. „Fulvia") eller først ville blive opførte i næste Sæson (f. Ex. Operaen „Hamlet" og „En Valkyrie"); disse Udgifter kunne anslaas til mindst ...	7,000 — » —
I alt...	21,324 Kr. 96 Ø.

Tages dette i Betragtning, bliver den virkelige Underballance for Tiden fra 1ste Juli 1880 til 31te Marts 1881 kun c. 7,000 Kr., nærmest foranlediget ved det store Antal Syge-

meldinger, hvoraf der omtrent har været dobbelt saa mange som i den tilsvarende Tid forrige Aar.

Af den samlede Indtægt udgjør Forestillingsindtægten 491,796 Kr., hvilket giver i Gjennemsnit 2,458 Kr. 98 Ø.

Betragtes den (med Fradrag af 9 Forestillinger, ved hvilke Mlle Vanzandt er optraadt) i Forhold til Skuespilarterne, har Gjennemsnitsindtægten været:

for Skuespil...........................	2,351 Kr. 66 Ø.
for Opera..............................	2,423 — 56 —
for Forestillinger, hvori Ballet,..............	2,236 — 82 —

Endnu skal bemærkes, at der paa forventet Tillægsbevilling vil være at udrede 3,138 Kr. 24 Ø., der af Kjøbenhavns Magistrat er paalignet Theatret for Istandsættelse af Heibergsgade.

Den 7de Juli 1881.

Fallesen.

Meddelelse om smitsomme Sygdomme hos Husdyrene for Juni Maaned 1881*).

Af de til Indenrigsministeriet i afvigte Juni Maaned indkomne Indberetninger om Tilfælde af ondartede smitsomme Sygdomme hos Husdyr her i Landet fremgaar det, at der har vist sig: 1) Miltebrand i en Svinebesætning i Kjøbenhavns Amts søndre Birk; 2) Snive i to Hestebesætninger, nemlig en i Staden Kjøbenhavn og en i Ramsø-Thune Herreder, Kjøbenhavns Amt; samt 3) Skab i en Faarebesætning i Øster-Han Herred, Hjørring Amt.

Ifølge andre i samme Maaned modtagne Indberetninger er det Offentliges Tilsyn blevet hævet med en Kvægbesætning i Sorø Birk, Sorø Amt, der har lidt af Miltebrand, med en Hestebesætning i Ramsø-Thune Herreder, Kjøbenhavns Amt, der har lidt af Snive, og med en Hestebesætning i Dragsholm Birk, Holbæk Amt, der har lidt af Rygmarvstyfus.

---

*) Den tilsvarende Meddelelse for Maj Maaned 1881 findes i Min. Tid. for 1881 B. Side 341.